Stanislav Petera

Přestože nikdy moc nefotil, nestudoval FAMU ani VŠUP a začínal jako grafický designér a webdesignér, díky své energii a talentu to dotáhl na mezinárodně uznávaného módního a reklamního fotografa. Nemá za vzor žádného světového, natož pak českého fotografa, inspirují ho barokní a renesanční malíři. Není divu, že velká část jeho fotografií, upravených postprodukcí, o které Petera přednáší na univerzitě a seminářích, tyto obrazy připomíná.

V kolika letech jste začal fotografovat?
Nikdy jsem moc nefotil – maximálně rodinné fotky nebo fotky z cest. Koupit si foťák mě napadlo, až když jsem žil s Francouzkou, co se živila v Londýně jako fotografka – ta viděla některé mé fotografie z cest a přesvědčila mě, že mám zkusit fotit na nějaké profesionálnější úrovni. Když jsme se pak rozešli, vzal jsem ji za slovo a k Vánocům si koupil svou první (digitální, jak jinak) zrcadlovku.

Proč jste začal využívat postprodukci? Chybělo vám něco na současné módní fotografii, byla to snaha odlišit se nebo nastupující světový trend?
To bylo hlavně tím, že jsem se dlouhá léta živil jako grafický designér, tzn. že Photoshop byl můj hlavní pracovní nástroj, takže jsem v něm uměl fotky upravovat ještě daleko dřív, než jsem je uměl správně nafotit a nasvítit. To, co jsem nenafotil, jsem pak v počítači samozřejmě dokreslil, což se ale časem vyrovnalo. Postupně jsem si doplnil i technickou stránku věci, učil se svítit a pózovat od nejlepších českých i světových fotografů a nyní už nemám problém se svícením ani těch nejkomplexnějších scén. Co mě na postprodukci ale moc baví je to, že když fotografií vyprávím nějaký příběh, tak tím, že ho dokreslím, ho můžu zasadit do prostředí, ve kterém by se jinak nemohl odehrávat, případně reálné prostředí jestě doplnit o daleko silnější atmosféru, než jaké by bylo možné dosáhnout jen při focení. Nemám sám přesně dané hranice, kde končí fotografie a začíná malba, vše je pro mě jen médium, skrze které chci něco vyjádřit.

Vyžadují klienti postprodukci, nebo je naopak musíte přesvědčovat? Asi není jednoduché přesvědčit klienta, aby si připlatil např. za 3D model chobotnice.
Sám mám nějaký styl, rukopis a klienti si mě vybírají na jeho základě. Znamená to, že když za mnou přicházejí lidé, ať už přímo z firem nebo z reklamních agentur, tak chtějí přesně to, co dělám a umím nejlépe. Nikdy se mi nestalo, že bych musel klienta do něčeho nutit. Spíš oni chtějí víc a víc. Ve výsledku je to pro ně stejně levnější, než kdyby se jim chobotnice měla modelovat z nějaké plastelíny na Barrandově.

Je ve Francii postprodukce v módní fotografii rozšířenější než u nás nebo jinde v Evropě?
To záleží, jsou dvě hlavní oblasti – jedna je móda a druhá reklama. V módě mají Francouzi hodně jednoduchý a čistý styl, až romantický, takže tam se postprodukce – kromě základních retuší a úprav barev – moc neučila. Ale v reklamě je to tam stejné jako všude ve světě, to znamená, že postprodukce je daleko rozšířenější než tady.

Často modelky zasazujete do nadpřirozených, magických prostředí – vesmír, kouzelný les, světlušky…
To je asi zase tím, na čem jsem vyrostl. Když jsem byl mladý (a někdy tak relaxuji i teď), hodně jsem četl fantasy, sci-fi a byl jsem tím vším samozřejmě ovlivněn. Navíc hned jak jsem skončil střední školu, hodně jsem cestoval. Vydělával jsem tehdy jako designér docela hodně peněz a všechno dával zpátky do cestování. Prolítal jsem celý svět, nabral si všude, kde jsem byl, nějakou mytologii, zajímavá místa, potkával zajímavé lidi a prostředí. Všechno tohle se někam uložilo a smíchalo a je to základ mojí nynější tvorby.

Kde jste třeba pracoval jako designér? V reklamce?
Ve spoustě firem zabývajících se grafickým designem / webdesignem – Nexen, Lundegaard, Advertures, Symblaze a v několika dalších…

Na to, že je vám 25 let, jste toho docela hodně stihl.
To bude tím, že jsem narozen ve znamení blížence, jsem neklidná duše, nevydržím na jednom místě déle než rok, měním často práci a prostředí, kde žiji.

Jako jeden z mála fotografů často zveřejňujete své know-how. Na seminářích, na internetu, na Univerzitě ve Zlíně, v časopisech… Máte potřebu předávat své umění dál, ostatním fotografům?
To je spíš obráceně, hodně lidí se mě na tyhle věci ptá, a než abych jim to říkal po jednom, udělám raději workshop. Navíc po úspěchu prvních dvou jsem si teď už i jistý, že o to, co předávám, je velký zájem, takže mě to začalo opravdu bavit. Máme spoustu velmi pozitivních ohlasů, těší mě, že můžu lidem nějak pomoct. Nebojím se ani, že by mě někdo dohonil tak rychle – sám se pořád učím nové věci, takže když se oni naučí to, co já umím dneska, já už budu zase někde jinde. Daleko víc se mi osvědčilo zkušenosti a znalosti s lidmi z oboru sdílet, protože zase oni mi dají nazpátek úplně to samé, co dám já jim. Je daleko lepší mít všechny kanály otevřené než říkat „ne, to je tajemství". To, co učíme na seminářích o postprodukci, jsou věci, které tady nikdo neumí, neučí, takže je po tom obrovský hlad, je to potřeba. Kromě samotných znalostí poučit lidi v tom, že postprodukce není špatná. Tady se na ni koukají jako na ďábla, jsme ještě pozadu za světem a jsme více ovlivněni tradiční dokumentární a uměleckou fotografií. Cokoliv kde je víc než minimum postprodukce, je pro spoustu lidí (a zvlášť fotografů) ještě nestravitelné.

Způsob vaší práce někdy připomíná natáčení filmu – storyboard, scénář, tým lidí kolem vás – tvoříte fotopříběhy… Nemáte někdy chuť postavit se za filmovou kameru?
To je přirozený vývoj, k větším a komplexnějším produkcím – konečně filmem se dá příběh předat ještě daleko lépe. Mám to v plánu – chtěl bych začít asi nějakým klipem, krátkým příběhem, protože nakonec režisér dělá úplně to samé, co fotograf. Ale to je ještě daleká budoucnost.

Ve své práci používáte 3D modely prostředí, třeba zmíněnou chobotnici. Spolupracujete se specialisty na tento obor? Často je vaše jméno spojováno se jménem Tomáš Müller.
To záleží na rozsahu práce a na tom, co zrovna potřebuji. Platí ale, že moje schopnosti jdou do nějaké úrovně a dál už sám něco nedokážu – třeba vymodelovat něco ve 3D. Nedokážu dát dohromady hodně komplexní kompozice a ani mi nepřijde rozumné investovat čas do toho, abych se to učil,

protože já mířím někam jinam takže na to mám raději lidi, se kterými spolupracuji a kteří to umí daleko lépe než já. Tomáš je jediný, s kým spolupracuji dlouhodobě. Jsme velmi dobře sehraní.

Máte nějakého oblíbeného fotografa, jehož tvorba by vás inspirovala?

Z fotografů mám pár hrdinů, které respektuji – Paolo Roversi a Eugenio Recuenco. V Čechách nikdo neumí fotit na světové úrovni, což je dáno i tím, že tu vlastně není žádná módní scéna, takže se tu nezadávají žádné velké kampaně a není se tu od koho učit. Na začátku mě hodně inspirovala tvorba některých fotografů, ale pak jsem zjistil, že ve srovnání se světem vlastně nemají žádnou úroveň ani rukopis. Z toho už jsem vyrostl. Také mě v poslední době hodně inspirují barokní a renesanční malíři – holandští, angličtí, francouzští. V době, kdy jsem žil v Paříži, jsem spoustu času trávil v Louvru a v dalších galeriích, kde jsem studoval jejich díla, způsoby práce se světlem a barvami.

Jak trávíte volný čas?

Vystřídal jsem za život hodně zájmů, což je opět dáno tím, že jsem blíženec, ale taková srdcová záležitost je thaibox a různá bojová umění, těm jsem se věnoval dlouho, a později to přešlo přirozenou cestou do praxe jógy, kterou teď každý den cvičím a když mám čas, tak i učím. Svět bojovníků, mnichů a asketů, kteří ve vysokých horách tráví celý život tím, že na sobě tvrdě pracují, je mi velmi blízký, což se zase zpátky promítá i do mých fotografií.

Na semináři o postprodukci jste zmínil, že fotografie upravujete jak ve CMYKu, tak v RGB. Podle čeho volíte barevný prostor?

Podle toho, jak má vypadat výsledná fotka. Když chci, aby barvy byly ostřejší nebo digitálnější, tak ji upravím v RGB. Když má mít jemnější, čistší a krémovější barvy nebo když potřebuji, aby vypadala jako klasický film, tak ji upravuji ve CMYKu.

Jaký používáte monitor? Máte ho zkalibrovaný?

Nemám, tohle řešit nemusím – doma mám 30" Apple Cinema Display, ale není zkalibrovaný – já nejsem nikdy ten člověk, který má na starosti finální výstupy pro tisk, vše co dělám ještě prochází DTP studii, se kterými finální výstup konzultuji a ladím.

Jaký používáte na postprodukci software?

Používám Photoshop a dva nebo tři pluginy – Portraiture (retušování pleti se zachováním její struktury) a Alien Skin Exposure 2, který umí simulovat tonality různých filmových materiálů, rozdíl oproti klasické fotografii téměř není.

Jakou používáte fototechniku? Máte svou vlastní, nebo si ji pronajímáte?

Mám vlastní Nikon D200, tím ale fotím spíš rodinné fotky, protože jakákoliv komerční zakázka se už fotí na digitální stěnu, kterou si pronajímám ze studia In Prague. Stojí kolem milionu.

Máte v plánu do budoucna dál fotit módu, nebo budete objevovat další témata?

Mě baví fotit lidi, baví mě ta interakce mezi lidmi, práce s nimi, tu si užívám. Takže určitě nechci fotit nic, kde by lidé nebyli. Přemýšlel jsem jeden čas o tom, že bych fotil dokument, ale zjistil jsem, že to neumím. Jakmile si nemůžu scénu nastavit a musím jen zachycovat to, co je kolem mě, jsem nervózní a neuspokojuje mě to. Asi spíš inklinuji k něčemu jako je móda nebo reklama. Určitě nebudu fotit porcelán nebo krajinky, to mě nebaví. Stejně tak mě nebaví fotografie aktu – nahé ženské tělo mě neinspiruje, navíc si nemyslím, že bych měl vidět nahou ženu jinou, než tu svoji.

Na dovolené tedy krajinky a památky nefotíte…

Památky určitě ne, fotím si většinou materiál do archivu pro matte painting, a pak samozřejmě přítelkyni a lidi, se kterými tam jedu.

Můžeme některé Vaše fotografie koupit ve fotobance?

O tom jsem jeden čas přemýšlel, ale nakonec jsem se rozhodl touhle cestou nejít – nakonec většina fotek, co dělám, je už pro klienta přímo na konkrétní zakázku. Když už mám nějaký svůj projekt, tak se stejně snažím, aby

■ V Čechách nikdo neumí fotit na světové úrovni, což je dáno i tím, že tu vlastně není žádná módní scéna a není se tu od koho učit.

fotky z něj byly někde vidět – udělám výstavu nebo ho prodám časopisu, ale že bych si fotil do šuplíku a prodával to fotobankám, to mi nedává smysl.

U fotostory Superdiva v Dolce Vita mě zaujalo, že jde tak trochu proti obecným pravidlům reklamy: produkt není zasazen do prostředí, do kterého nejspíš patří, kalhoty za sedmdesát tisíc si na rybářský člun nikdo nevezme, model kouří a na konci je v produktu oblečena mrtvola. To by v běžném časopisu asi neprošlo…

Dolce Vita už je špička módních časopisů, čtou ji lidi, kteří mají peněz na rozhazování a už jsou znudění tím normálním – potřebují něco divného, dekadentního, něco, co tu ještě nebylo.

To je ale světový trend, tyto bohaté lidi už něco prvoplánově romantického nezaujme, potřebují něco úchylnějšího a ulítlejšího. V módě už nefungují stejné principy jako v reklamě, móda je víc o pocitech, emocích, příbězích.

Máte v plánu uspořádat další semináře? Na jaké téma?

Na minulém semináři jsme se ptali lidí, o čem by chtěli další seminář, a zjistili jsme, že největší zájem je o postup, jak se tvoří samotná fotografie. Ukážeme, jak vypadá focení, práce s celým týmem, bude tam profesionální modelka, světla, ukážeme, jak se pracuje se světlem venku a vevnitř a jak se pracuje s profesionální technikou. Dále plánujeme další dva semináře – jeden o postprodukci, tentokrát ovšem pro širší veřejnost, a druhý o samotné produkci. Zjistili jsme, že lidé vůbec nevědí, jak si sehnat lokace, jak si zajistit potřebné věci, koho kontaktovat nebo co vše je vůbec možné. My tohle všechno umíme velmi rychle a navíc za to většinou nemusíme vůbec nic zaplatit, takže to rádi předáme těm, kdo budou mít zájem.

Co byste právě teď, tady v kavárně Slávie, vyfotil?

Já bych to tu asi celé vyprázdnil a vybral bych si něco, co by nikdo určitě nečekal, mimozemské číšníky, jak vedou modelku na velbloudu, to by nikdo nečekal.

Petr Skriečka